

From: Maria Dahlbeck
Sent: Mon, 22 Aug 2022 15:46:36 +0000
To: Regelrådet
Subject: Begäran om yttrande - Myndighetens för tillgängliga mediers konsekvensutredning
Attachments: Konsekvensutredning - Myndigheten för tillgängliga medier - inklusive bilagor.pdf
Categories: Maria

Hej,

Vi önskar att regelrådet yttrar sig kring vår bifogade konsekvensutredning.

Om det är möjligt mottar vi helst ert svar innan den 12 september.

På arbetsgruppen kring konsekvensutredningens vägnar

Maria Dahlbeck

Med vänlig hälsning

Maria Dahlbeck
Handläggare, Medier och tjänster

Myndigheten för tillgängliga medier, MTM

Box 51, 201 20 Malmö

Besöksadress: Hans Michelsensgatan 2, Malmö

Mobil: 0765 40 27 14

maria.dahlbeck@mtm.se | www.mtm.se | www.legimus.se | Facebook | Twitter

Alla personuppgifter som du lämnar till MTM kommer att behandlas i enlighet med reglerna i Dataskyddsförordningen (EU 2016/679). För mer information se MTMs [Personuppgiftspolicy](#)
All personal data that you provide to MTM through E-mail correspondence will be processed in accordance with the General Data Protection Regulation, GDPR (EU 2016/679). For information on how, please read MTM's Personal Information Policy at [Personuppgiftspolicy](#)

Regelrådet

regelradet@regelradet.se

Konsekvensutredning - Myndigheten för tillgängliga mediers ändrade föreskrifter om taltidningar och mottagarutrustning

Allmänt

Föreskrifter som ska ändras

KRFS 2013:1 Myndigheten för tillgängliga mediers föreskrifter om taltidningar och mottagarutrustning.

Nya föreskrifter och förväntad effekt

Förslag på ändrade föreskrifter anges i bilaga 1.

Föreskrifterna ändras för att Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) vill förenkla för tidningsföretagen och på så vis göra det mer attraktivt att ansöka om taltidningsstöd. Myndigheten bedömer att tidningsföretagen på sikt ska kunna öka sin taltidningsverksamhet och göra taltidningen mer känd och använd av personer inom målgruppen.

Samråd och yttrande

MTM har haft samråd i form av dialogmöten med 13 tidningskoncerner som äger 96 av de totalt 127 tidningsföretag som idag uppbär taltidningsstöd. Underlaget för samråd och yttrande har valts ut för att representera olika typer av tidningsföretag, såväl stora som små företag men även tidningar med geografisk spridning och som verkar inom olika samhällsinriktade områden.

Förändringarna av stödmodellen är inte genomgripande. MTM bedömer sammantaget att de föreslagna ändringarna i mindre utsträckning kommer att påverka de taltidningar med text, som ansöker om taltidningsstöd. Konsekvensutredning, beskrivning av ny ekonomisk stödmodell samt förslag på ändrade föreskrifter ska också skickas till Tidningsutgivarna (TU), mediehusens branschorganisation, för samråd under augusti 2022.

Därefter lämnas förslaget om ändrade föreskrifter tillsammans med konsekvensutredning och beskrivning av ny ekonomisk stödmodell till Regelrådet (efter dialog med Tillväxtverket). Förslaget om ändring av föreskrifter lämnas sedan till Kulturrådet för handläggning och publicering i Kulturrådets författningssamling.

Beslutandeorgan och bestämmelser som föreskrifterna utgår från

Taltidningsnämnden vid MTM beslutar om taltidningsstöd till de dagstidningar som har en taltidning och som ansöker om stöd för dagstidningens taltidningsverksamhet. Verksamheten regleras i förordning (2013:9) om taltidningar och mottagarutrustning. Förordningen innehåller bestämmelser om statsbidrag till taltidningar för dagstidningar och om vem som kan få mottagarutrustning och särskilda abonnemang som möjliggör mottagning av taltidningar via internet. Syftet med taltidningsstödet är, enligt 4 § taltidningsstödsförordningen, att så många personer i målgruppen som möjligt ska få tillgång till dagstidningar. Stöd kan bara ges till allmänna nyhetsmedier som uppfyller definitionen i 3, 7-8 §§ i förordningen och ges i mån av tillgång på medel.

MTM:s föreskrifter om taltidningar och mottagarutrustning beslutades den 16 april 2013. Nuvarande ekonomiska stödmodell regleras i föreskrifterna samt i riktlinjer beslutade av taltidningsnämnden.

Nuvarande ekonomisk stödmodell för befintliga taltidningar

Den nuvarande ansöknings- och redovisningsprocessen upplevs av ansökande tidningsföretag som omständlig och svår att följa upp. Enligt gällande föreskrifter får tidningsföretagen först ett preliminärt beslut som sedan regleras nästkommande år genom ett definitivt beslut. Föreskrifterna anger även att ett revisorsintyg bifogas redovisningen vilket är kostsamt och tidskrävande. Tidningsföretagen upplever nuvarande ansöknings- och redovisningsprocess som omständlig och svår att följa upp.

Ny ekonomisk stödmodell

Taltidningsnämnden har tillsammans med MTM beslutat om att gå över till en effektivare stödmodell med ett schablonbaserat stöd och möjlighet att ansöka om extra stöd för särskilda insatser. Beslutet fattades vid taltidningsnämndens extrainsatta sammanträde den 14 juni 2022. För att förenkla tidningsföretagens redovisning och för att MTM ska kunna stötta tidningarnas taltidningsverksamhet bör kravet på revisorsintyg tas bort och ersättas med dialogmöten och särredovisning vid beslut om extra stöd.

Problembeskrivning och önskat nyläge

Sedan införandet av nuvarande ekonomiska stödmodell och föreskrifter har förutsättningarna för taltidningsstödet ändrats. Färre tidningar ansöker om stöd för utgivning och marknadsföring då det ekonomiska stödet upplevs som relativt litet samt att den administrativa hanteringen och redovisningskraven upplevs som omständliga.

Taltidningen är mycket värdefull för de prenumeranter som inte kan läsa tryckt text. Därför är det viktigt att den ekonomiska stödmodellen till tidningarna utformas så att tidningarna uppfattar stödet som fördelaktigt och på så vis uppmuntras att producera digitalt tillgängliga nyheter och samhällsinformation för den målgrupp som är beroende av taltidningen.

Mot den bakgrunden har taltidningsnämnden beslutat att förändra den ekonomiska stödmodellen och införa en mer schablonbaserad modell. Därför måste nuvarande föreskrifter revideras. MTM ansvarar för att föreskrifterna revideras.

Den nya stödmodellen bygger på dialog och samverkan med företagen. Den modellen ska ersätta de nuvarande föreskrifternas formulering om revisorsintyg samt preliminära och definitiva beslut, där ett avdrag eller tillägg från föregående års avräkning ingår. Myndighetens erfarenhet visar att nuvarande ordning därtill skapar en osäkerhet hos många företag kring stödets faktiska storlek. Ändringen möjliggör också för myndigheten att löpande kunna ändra på schablonformer och nivåer utifrån tidningarnas behov och MTM:s anslagsmedel.

Bibehållna föreskrifter och andra alternativa lösningar

Ett alternativ hade varit att bibehålla nuvarande stödmodell. Det alternativet bedömer myndigheten successivt skulle leda till att färre tidningar fortsättningsvis ansöker om stöd, engagemanget hos tidningarna minskar och att färre potentiella taldagstidningsprenumeranter får kunskap/information om och tillgång till taldagstidningen.

MTM har också analyserat alternativet med att ha olika schablonnivåer på det ekonomiska stödet kopplat till företagets storlek, verksamhet och förutsättningar. Myndigheten bedömer dock att en sådan modell skulle komplicera ansökningsförfarandet mer än det skulle stödja företagen. Efter dialogmöten med företagen och analys av företagsuppgifter gällande resurser och omsättning så har myndigheten inte kunnat se några tydliga mönster som berättigar ytterligare indelningar av schablonersättningarna. Det nya ansökningsförfarandet utgår från att det ska vara lätt att ansöka. Ytterligare schablonnivåer skulle, enligt myndighetens bedömning försvåra detta genom att tillföra fler val av olika nivåer.

I dialog med tidningarna förordar MTM alternativet med ett lätthanterligt schablonstöd som ska passa för flertalet tidningar. Myndigheten bedömer att det bästa alternativet är ett fåtal ansökningsbara schablonstöd, kombinerat med ett extra stöd som tidningarna kan ansöka om ifall de anser att schablonstödet inte är tillräckligt eller om tidningen vill eller behöver göra särskilda insatser.

Berörda parter

Berörda parter är primärt de tidningsföretag som har rätt till och ansöker om taltidningsstöd i enlighet med gällande förordning och föreskrifter. Sekundärt påverkas även prenumeranter och potentiella prenumeranter av taltidningarna.

Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

MTM får meddela föreskrifter om verkställighet om denna förordning, enligt 20 § taltidningsförordningen.

Kostnadsmässiga och andra konsekvenser

Syftet med förändringen är att - så långt det är möjligt - förenkla inom ramarna för gällande taltidningsförordning, för dagstidningarna som idag ansöker om och redovisar det ekonomiska stöd som de erhåller då tidningen ges ut som taldagstidning.

Skillnaden för berörda tidningsföretag vad gäller personalresurser för att administrera den nuvarande stödmodellen är betydande. Myndigheten har vid dialogmöten samt genom en kompletterande enkätförfrågan inhämtat uppgifter om uppskattad tid för ansökan och redovisning, från företagen. Efter analys av detta bakgrundsmaterial bedömer myndigheten att företagen kommer spara upp till 50% i administrativa

resurser, särskilt vad gäller mindre företag med ett fåtal anställda och de som ger ut få tidningar. Det nya ansökningsförfarandet är enklare att hantera. Det nuvarande redovisningsformuläret kommer att ersättas med dialogmöten.

Med den nya stödmodellen kommer företagen även att få stödbeloppen för schablonstöd utbetalat tidigare vilket kan vara positivt för mindre företag med en ansträngd ekonomi. Genom regelbundna dialogmöten med företagen minskar även risken för återkrav eftersom myndigheten tidigt kan informera om de krav som är kopplade till stödet. Det blir också enklare, för företagen, att förutse det ekonomiska stödets storlek.

Skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

MTM har bemyndigats att meddela föreskrifter rörande verkställigheten av förordningen (2013:9) om taltidningar och mottagarutrustning, 20 §. Då det är fråga om verkställighetsföreskrifter får de således inte gå utöver vad som anges i nämnda förordning.

I promemorian, En ny taltidningsverksamhet, Ds 2012:12, påtalades – i korthet – att stödet av taltidningar har formen av en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse, det vill säga en allmännyttig tjänst. Denna tjänst bedöms vara undantagen från skyldigheten att anmäla statsstöd enligt EU:s regler enligt 106.2 EUF.

Artikel 106.2 innehåller ett undantag för företag som anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Enligt nämnda artikel är sådana tjänster undantagna från skyldigheten att anmäla statsstöd enligt EU:s regler.

I nu föreslagna stödmodell för taltidningssystemet kommer tidningsföretagen alltjämt att erhålla ersättning för taltidningsutgivning genom beslut av taltidningsnämnden inom MTM. Taltidningsnämnden beslutar de villkor som ska gälla för stödet.

De föreslagna ändringarna är av rent administrativ art och därmed inte ett nytt stöd. Vid dessa förhållanden föreligger därmed en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse vilken är undantagen från skyldigheten att anmäla statsstöd enligt EU:s regler. Sammanfattningsvis får nämnda förhållanden anses uppfylla kraven i den aktuella artikeln i EUF-fördraget, 106.2 EUF.

Sammanfattningsvis anser MTM att förslaget till nya föreskrifter överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Särskild hänsyn och informationsinsatser

Föreskrifterna ska börja gälla så snart som möjligt efter avslutat samråd med Tidningsutgivarna och yttrande från Regelrådet.

Myndighetens ambition är att föreskrifterna träder i kraft i slutet av oktober 2022.

MTM har inbjudit till samråd med samtliga tidningskoncerner som aktivt uppbär taltidningsstöd och har taltidningsprenumeranter. De har kontaktats och i förekommande fall påmints om behovet av en dialog om det ekonomiska stödet. Av de 127 tidningar, som idag ges ut som taltidningar, har myndigheten haft samråd med 96 tidningar som ingår i 13 tidningskoncerner. Vid dessa möten har tidningarna informerats om och ombetts att återkoppla kring förändringen, samt redogöra för sina önskemål och behov, kring taltidningsstödet.

MTM planerar att inleda en ansökningsomgång för schabloniserat stöd och extra stöd för taltidningar för år 2023, under oktober 2022. Beslut om schabloniserat stöd för administration, prenumerationshantering, produktion och marknadsföring/kommunikation beräknas tas av taltidningsnämnden i mitten av december 2022. Beslut om extra stöd beräknas tas i februari 2023. Myndigheten har som ambition att föreskrifterna ska vara gällande när beslut om stöd för schabloniserat stöd och extra stöd ska tas i december. Någon månad innan ansökan skickas ut planerar myndighetens att kommunicera informativt material kring förändringen till alla berörda tidningsföretag. I samband med utskick av ansökningsunderlag kommer myndigheten även att kommunicera ytterligare om förändringen. Samtidigt kommer myndigheten att uppdatera webbsidor om taltidningsstöd med aktuell information.

Myndigheten kommer också kontinuerligt att boka in samtliga tidningsföretag för dialogmöten kring avstämning, återkoppling och redogörelse av tidningarnas taltidningskostnader.

Beskrivning av berörda företag och bransch

I dagsläget, 2022, ges 127 dagstidningar ut som taltidningar och är berättigade till taltidningsstöd. Tidningarna har både geografisk och samhällsorienterad spridning. Tidningarna ingår idag i 26 olika tidningskoncerner, med varierande storlek.

Nyhetstidningsbranschen förändras kontinuerligt. Det innebär att tidningar läggs ner, startas upp, slås ihop och byter ägare. Det finns mindre tidningsföretag som består av enbart en tidning. Det finns också stora tidningskoncerner som äger flera tidningar. Det innebär ofta att de kan dela på administrativa uppgifter, som exempelvis att ansöka om och redovisa taltidningsstöd. Inom koncernerna är det dock inte ovanligt att vissa tidningar gör egna ansökningar och redovisningar om taltidningsstöd eller gör det tillsammans med några andra tidningar inom samma koncern. Det är inte heller ovanligt att tidningar har en ägare vid ansökningstillfället och en annan vid redovisningstillfället, på grund av konkurser eller uppköp. Därmed är det inte helt enkelt att kategorisera vissa tidningar som små, medelstora eller stora företag. Strukturen inom branschen, med exempelvis personalomsättning, medför också att erfarenheten och kunskapen om taltidningen är varierande vilket naturligtvis påverkar ansöknings- och redovisningsprocessen för stödet.

Myndigheten har valt att redogöra för tidningskoncernernas storlek efter antalet anställda med SNI-kod 58.131 och delat in dem i små, mellan och stora företag.

Små företag med 1-10 anställda: 10

Mellanstora företag med 11-50 anställda: 9

Stora företag med fler än 51 anställda: 12

Se även bilaga 2 med uppgifter om antal anställda inom tidningsföretagen, hämtade från allabolag.se och företagen. Dessa uppgifter är dock från 2020-2021 vilket medför en skillnad i antalet angivna företag jämfört med texten ovan.

Tid och administrativa kostnader för företagen

Myndigheten har i dialog, i form av avstämningar, intervjuer och en enkät, med representanter för 97 av de befintliga taltidningarna undersökt och analyserat tidningarnas uppskattade tidsåtgång och kostnader för att ansöka om stöd och redovisa kostnader. Av de svar MTM har fått in från enkäten kan myndigheten se att företagen idag lägger mellan 1-24 timmar på en ansökan om taltidningsstöd. Företagen uppger även att de lägger mellan 1-4 timmar på att göra en marknadsplan för taltidningsstödet och mellan 3-16 timmar på redovisningen av taltidningsstödet.

En exakt sammanställd siffra för hur mycket tid som går åt är förstås svår att ta fram. Tidningarna har olika erfarenheter och metoder för att ansöka och redovisa. En del företag kopierar i stor utsträckning föregående års ansökningar. Andra företag förändrar sitt ansökningsmönster från år till år för att genomföra nya aktiviteter som berättigar till stöd. Många tidningar ansöker inte om stöd överhuvudtaget eftersom de uppfattar att tidsåtgången för att ansöka och redovisa är för omfattande.

En relativt grov uppskattning är att det i snitt tar 4 timmar (ytterligare 4 timmar om tidningen även ansöker om marknadsföringsstöd) att ansöka om stödet och 8 timmar att redovisa stödet för tidningar som har erfarenhet av att göra relativt "standardiserade" ansökningar och redovisningar.

Med den nya stödmodellen beräknar myndigheten att tidningarna kan göra en tidsvinst på minst 50% för det administrativa arbetet med stödet.

Övriga kostnader för företagen

Myndigheten har undersökt vilka andra kostnader eller effekter som förändringen av föreskrifterna kan medföra för de ansökande tidningsföretagen. Inga ytterligare kostnader har identifierat.

Konsekvenser i form av konkurrens

MTM:s bedömning är att en förändrad stödmodell inte kommer att förändra konkurrensförhållandet mellan tidningarna. Myndighetens erfarenheter visar att såväl mindre som större tidningsföretag upplever att ansöknings- och redovisningsprocessen i förhållande till det ekonomiska stödet är komplext och administrativt betungande.

Övriga konsekvenser för företagen

MTM kan inte se att ändrade föreskrifter medför några andra konsekvenser för företagen.

Särskild hänsyn till små företag

Myndighetens erfarenhet av problemen med nuvarande stödmodell är i stort detsamma för såväl små som stora företag. En förenklad administrativ hantering av stödet bör dock upplevas som något mer fördelaktigt för små företag.

Effekter för kommuner eller regioner

Taltidningsstöd får inte beviljas till allmänna nyhetsmedier som ges ut av staten, en kommun eller en region. Detta regleras i mediestödsförordningen (2018:2053).

Regleringen innebär därmed inga kostnader eller andra effekter för kommuner eller regioner.

Deltagare i konsekvensutredningsarbetet

Konsekvensutredningen har gjorts av:

Ulf Wikman, produktägare MTM och sekreterare i taltidningsnämnden

Maria Dahlbeck, handläggare MTM och taltidningsnämndens kansli

Hanna Lind, verksamhetsjurist på MTM

Mikael Olsson, verksamhetscontroller MTM

Rebecka Engdahl, ekonomiadministratör MTM

I beredningen av underlaget och undersökningen av ändrade föreskrifter har även generaldirektör Magnus Larsson, enhetschef MTM och kanslichef taltidningsnämnden Marie Ivarsson samt taltidningsnämndens ordförande Cecilia Hanö och övriga ledamöter i taltidningsnämnden deltagit.

Nuvarande text

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller de taltidningar som omfattas av förordningen (2013:9) om taltidningar och mottagarutrustning. För de taltidningar som omfattas av förordningen (1988:582) om statligt stöd till radio- och kassettidningar gäller föreskrifter om statlig ersättning för utgivning av vissa taltidningar (KRFS 1985:1).

Ansökan om taltidningsstöd

2 § Ansökan om taltidningsstöd enligt 9 § i förordningen (2013:9) om taltidningar och mottagarutrustning ska göras innan den utgivning som ansökan avser påbörjas. Ansökan ska göras på det sätt taltidningsnämnden inom Myndigheten för tillgängliga medier anvisar och inom den tid som taltidningsnämnden bestämmer.

Den sökande ska i ansökan särskilt lämna uppgift om de beräknade preliminära kostnaderna för taltidningsutgivningen för aktuell ansökningsperiod, uppdelat på de kostnadsslag taltidningsnämnden anvisar. I ansökan ska den sökande även redovisa grunderna för beräkningen av kostnaderna.

Om de uppgifter som lämnats i ansökan inte är tillräckliga för att taltidningsnämnden ska kunna ta ställning till ansökan, ska den sökande ges tillfälle att inom viss tid komma in med begärda kompletteringar. Om kompletteringar inte kommer in inom angiven tid får ansökan bedömas i det skick den lämnats.

När kan man få taltidningsstöd

3 § Ersättning utgår endast för de kostnader som uppkommit efter det att taltidningsnämnden inom Myndigheten för tillgängliga medier beslutat att utgivning av taltidningen grundar rätt till ersättning.

Redovisning av kostnader för taltidningsverksamheten

4 § Tidningsföretaget ska redovisa sina faktiska kostnader för utgivningen. Redovisning ska göras på det sätt taltidningsnämnden inom Myndigheten för tillgängliga medier anvisar och inom den tid som nämnden bestämmer.

I redovisningen ska tidningsföretaget särskilt ange grunderna för beräkning av taltidningsutgivningens andel i de gemensamma kostnaderna för dagstidningen.

Tidningsföretaget ska, på taltidningsnämndens begäran, tillhandahålla verifikationer på sina kostnader för taltidningsverksamheten.

Tidningsföretaget ska till redovisningen bifoga ett revisorsintyg.

När taltidningsnämnden beslutat om den definitiva ersättningen ska en avräkning göras mot den preliminära ersättningen, vilken kan innebära att ytterligare ersättning ska utges eller att viss del av det lämnade preliminära stödet ska betalas åter.

Ny ersättande text

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller de taltidningar som omfattas av förordningen (2013:9) om taltidningar och mottagarutrustning. För de taltidningar som omfattas av förordningen (1988:582) om statligt stöd till radio- och kassettidningar gäller föreskrifter om statlig ersättning för utgivning av vissa taltidningar (KRFS 1985:1).

Ansökan om taltidningsstöd

2 § Taltidningsnämnden, inom Myndigheten för tillgängliga medier, beslutar om taltidningsstöd enligt 9 § förordning 2013:9) om taltidningar och mottagarutrustning.

Ersättning utgår för kostnader för produktion, abonnenthantering, marknadsföring och administration med stöd av en schabloniserad stödmodell. Därutöver kan tidningsföretaget vid behov ansöka om ytterligare stöd för produktion och marknadsföring för särskilda insatser.

Ansökan ska göras på det sätt och inom den tid som taltidningsnämnden bestämmer. Om de uppgifter som lämnats i ansökan inte är tillräckliga för att taltidningsnämnden ska kunna ta ställning till ansökan, ska den sökande ges tillfälle att inom viss tid komma in med begärda kompletteringar. Om kompletteringar inte kommer in inom angiven tid får ansökan bedömas i det skick den lämnats.

Uppföljning och redovisning av utbetald ersättning

3 § Tidningsföretaget ska på taltidningsnämndens begäran skriftligen och genom dialog redogöra för vilka insatser som genomförts för det erhållna stödet.

För de tidningsföretag som söker stöd utöver den schabloniserade ersättningen gäller särskilda krav på redovisning. Kostnaderna för taltidningsverksamheten ska särredovisas i bokföringen och tidningsföretaget ska, på taltidningsnämndens begäran, tillhandahålla verifikationer på kostnaderna. Redovisning ska göras på det sätt och inom den tid som taltidningsnämnden anvisar.

Nuvarande text

Uppgifter för abonnenthantering

5 § Tidningsföretaget ska löpande lämna uppgifter om nytecknade, förändrade och uppsagda taltidningsabonnemang till Myndigheten för tillgängliga medier eller till det företag myndigheten anvisar. Uppgifterna ska innehålla abonnentens namn, adress samt övriga uppgifter som behövs för att abonnenten ska kunna få sin taltidning.

Tidningsföretaget ska, på myndighetens begäran,

1. tillhandahålla aktuellt abonnentregister till myndigheten eller till det företag som myndigheten anvisar,

2. lämna abonnentstatistik till myndigheten eller till det företag som myndigheten anvisar, och

3. ange en kontaktperson för ärenden angående taltidningsabonnemang hos tidningsföretaget.

Uppgifter för produktion av taltidning

6 § Tidningsföretaget ska till det företag som Myndigheten för tillgängliga medier anvisar leverera ett av myndigheten godkänt digitalt underlag för framställning av taltidningen.

Tidningsföretaget ska

1. leverera det digitala underlaget på det sätt, vid den tidpunkt och på den plats som man kommit överens om med det företag som myndigheten anvisar,

2. i god tid upplysa myndigheten eller det företag som myndigheten anvisar, om förändringar i tidningsföretagets produktion som innebär påverkan på taltidningsproduktionen, och

3. till myndigheten ange en kontaktperson för produktionsärenden.

Ny ersättande

Uppgifter för abonnenthantering

4 § Tidningsföretaget ska löpande lämna uppgifter om nytecknade, förändrade och uppsagda taltidningsabonnemang till Myndigheten för tillgängliga medier eller till det företag myndigheten anvisar. Uppgifterna ska innehålla abonnentens namn, adress samt övriga uppgifter som behövs för att abonnenten ska kunna få sin taltidning.

Tidningsföretaget ska, på myndighetens begäran,

1. tillhandahålla aktuellt abonnentregister till myndigheten eller till det företag som myndigheten anvisar,

2. lämna abonnentstatistik till myndigheten eller till det företag som myndigheten anvisar, och

3. ange en kontaktperson för ärenden angående taltidningsabonnemang hos tidningsföretaget.

Uppgifter för produktion av taltidning

5 § Tidningsföretaget ska till det företag som Myndigheten för tillgängliga medier anvisar leverera ett av myndigheten godkänt digitalt underlag för framställning av taltidningen.

Tidningsföretaget ska

1. leverera det digitala underlaget på det sätt, vid den tidpunkt och på den plats som man kommit överens om med det företag som myndigheten anvisar,

2. i god tid upplysa myndigheten eller det företag som myndigheten anvisar, om förändringar i tidningsföretagets produktion som innebär påverkan på taltidningsproduktionen, och

3. till myndigheten ange en kontaktperson för produktionsärenden.

Mediekoncerner och tidningsföretag med taltidning

Uppgifter om antal anställda är hämtad från företagen eller allabolag.se med uppgifter från 2020-2021.

Koncern- eller företagsnamn	Antal anställda	Antal taltidningar
AB Dagens Nyheter	197	1
AB Jämtlands tidning	7	2
AiP Media Production AB	5-9	1
Berling Media AB/Verbum AB	128	1
Bonnier News Local AB	730	28
Dagens ETC AB	39	2
Dagens Industri AB	94	1
Folkbladet Västerbotten AB	17	1
Gota Media AB	1212	9
Hall Media AB	191	10
Kristen Tidning i Sverige AB	8	1
Liab Liberal Information AB	2	1
Litzon Press Förlags AB	10-19	1
Lysekilsposten AB	9	1
Länstidningen Östergötland AB	6	2
Norra Halland, ek. förening	20	1
Sundins Stiftelse/ Erik och Asta	477	17
NWT Gruppen AB	587	12
Ortstidningar i Väst	35	4
Per Texta Förlag AB	5	1
Schibsted	5 000	2
Stampen Media AB	1 136	10
Sveagruppen Media AB	4	3
Sydöstran AB	25	1
Sydsvenska Dagbladet AB	145	2
Tidningar i Norr AB	31	4
Tidningen Skaraborgsbygden ek. förening	10-19	1
Tidningen Västsverige	*	1
Tidnings AB Nya Dagen	35	1
Uddevalla Media AB	5-9	1

Bilaga 2 Tidningsföretag med taltidning

Världen idag AB	17	1
Värmlandsbygden AB	2	1
Västerbottens-Kurirens Media AB	106	1
Öfre Slotts AB	*	1

*Uppgifter saknas

PM Stödmodell Taltidningar

2022-06-03

Ulf Wikman, Maria Dahlbeck, Mikael Olsson, Rebecka Engdahl och Anna Hau

Bakgrund

Den nuvarande stödmodellen om ekonomiskt stöd för taltidningar togs fram i samband med det omfattande teknikskifte som taltidningsverksamheten genomgick under åren 2013 - 2014. Den förändrade verksamheten innebär att Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) kunde ta ett helhetsansvar för produktion, distribution, konsumtion och användarstöd. Det direkta ekonomiska stödet till tidningarna minskade därmed väsentligt. Intresset och engagemanget hos tidningarna för det kvarvarande ekonomiska stödet till tidningarna var dock fortfarande relativt stort.

- Vilken typ av ekonomiskt stöd skulle tidningen få ha kvar?
- Skulle det ekonomiska stödet täcka de eventuella kostnader som ändå skulle uppstå för tidningsföretagen?

Samtidigt minskade på ett tydligt sätt engagemanget hos tidningarna av själva taltidningsprodukten då tidningarna hade en liten egen påverkan på produktens/tjänstens utformning.

Det var därför viktigt att den ekonomiska stödmodellen till tidningarna utformades så att tidningarna kunde betrakta stödet som fördelaktig för att öka delaktigheten och engagemanget. En viktig del av stödet var att uppmuntra till marknadsföring av taltidningen. Samtidigt skulle stödmodellen vara formell och ur ett redovisningsperspektiv korrekt utformad.

För taltidningsnämnden och MTM är det fortsatt viktigt att säkerställa att de som har behov av en taltidning ska känna till att taltidningen finns och att den finns till just för dem. Därför har marknadsföringsstödet till tidningarna varit fördelaktigt men samtidigt ställt krav på exempelvis revisorsintyg.

Ändrade förutsättningar

Sedan stödmodellen infördes har förutsättningarna förändrats ytterligare. Att tidningarna inte har "kontroll" över taltidningsprodukten/tjänsten är inte längre så känsligt som det var 2013. Intresset för det ekonomiska stödet har också minskat. Färre tidningar ansöker om stöd för utgivning

och marknadsföring. Orsaken är att det ekonomiska stödet upplevs som lågt i kombination med att den administrativa hanteringen och redovisningskraven upplevs som krångliga.

MTM lägger idag mycket tid på att få tidningarna att såväl ansöka som att redovisa stödet. Vi kontrollerar även alla ansökningar och granskar alla lämnade redovisningar för att säkerställa att de är kompletta och utformade på det sätt som stödmodellen föreskriver. För att underlätta hanteringen har taltidningsnämnden och MTM beslutat om anpassade lösningar, enligt särskilda överenskommelser, med några tidningskoncerner. Detta har vi gjort eftersom vi vet att de har en taltidningsverksamhet och för att vi vill uppmuntra dem att fortsätta med denna verksamhet.

Sammanfattning

Det är lämpligt att nu se över den nuvarande ekonomiska stödmodellen till taltidningar med text. Översynen bör göras oavsett taltidningsnämnden och MTM får ett nytt eller utökat uppdrag inom taltidningsområdet med en ny förordning. Vi har dock tagit höjd för och beaktat detta vid vår översyn.

Nuvarande ekonomisk stödmodell för befintliga taltidningar

Ansöknings- och redovisningsprocessen ser för närvarande ut som nedan.

- En preliminär ansökan för år 1 görs i oktober år 0. Redovisning av stödet för år 1 görs i mars år 2.
- Ersättning kan erhållas för prenumeranthantering/administration, produktion, marknadsföring och övriga kostnader. Övriga kostnader är nästan uteslutande revisorsintygskostnader.
- Ersättningen för prenumeranthantering består av en fast schablon/summa på 5 000 kronor samt en ersättning per prenumerant. Ersättningen är 200 kronor för befintliga prenumeranter och 300 kronor för nya prenumeranter.
- Tidningen får ersättning för produktionskostnader, dock maximalt 32 timmar totalt.
- Tidningen kan få maximalt 30 000 kronor i preliminär ersättning för marknadsföring, under förutsättning att även en marknadsplan lämnas in vid ansökan. Vid redovisningen kan en högre summa erhållas, under förutsättning att en redogörelse för utgifterna skickas in i samband med redovisningen.
- Produktionskostnader och marknadsföringskostnader ska verifieras med ett revisorsintyg i samband med redovisningen.

För mer detaljer kring det nuvarande stödet se bilaga "Beskrivning av stödmodell".

Förslag på en ny ekonomisk stödmodell

En arbetsgrupp bestående av ekonomiadministratör Rebecka Engdahl, verksamhetscontroller Mikael Olsson, konsult Anna Hau, handläggare Maria Dahlbeck och taltidningsnämndens sekreterare/produktägare Ulf

Wikman har tagit fram ett förslag på en ny stödmodell för taltidningarna. Verksjuristerna Elna Jönsson och Hanna Lind har konsulterats, vid behov.

Utgångspunkten i arbetet har varit att den nya stödmodellen i första hand ska vara schablonbaserad för samtliga ekonomiska stödområden. Den ska också vara möjlig att införa inom gällande taltidningsförordning.

Stödmodellen ska också vara tillämpbar/anpassningsbar ifall taltidningsförordningen i närtid kommer att förändras.

Det har också varit viktigt att förankra och stämma av aktuellt förslag med tidningsföretagen.

Schablonbaserat stöd för administration

Eftersom tidningarnas organisationer/verksamheter ser olika ut och delvis har olika förutsättningar vill vi behålla ett schablonbaserat stöd som ska täcka tidningens olika administrativa aktiviteter och insatser kopplade till taltidningsverksamheten. Vårt förslag är att detta stöd utgår till alla som ansöker om stöd. Även om det var några år sedan den fasta ersättningsnivån infördes så bör den nya ekonomiska stödmodellen också innebära något mindre administrativ hantering för tidningen. Därför behöver inte ersättningsnivån ändras. Ersättningen utgår till samtliga tidningar som ansöker om stöd.

Schablonbaserat stöd för prenumeranthantering

Den nuvarande fasta schablonbaserade ersättningen för prenumeranthantering kan kvarstå. Eftersom ersättningen för nya respektive befintliga prenumeranter har legat på samma nivå under ett flertal år bör denna ersättning ökas något. Det finns inte heller någon anledning att särskilja nivån på stödet beroende på ifall det är nya eller befintliga prenumeranter. Det påverkar inte tidningarnas engagemang för att marknadsföra taltidningen. För att förenkla bör stödet baseras på det genomsnittliga antalet prenumeranter under året. Ersättningen utgår till samtliga tidningar som ansöker om stöd.

Schablonbaserat stöd för produktion

Ett schablonbaserat stöd för produktionskostnader bör inte vara komplicerat att införa. Visserligen skiljer det sig något åt vad gäller kostnad ifall tidningen har automatisk eller manuell produktion och ifall tidningen för den "ordinarie" tidningsprodukten har samma leverantör för produktionshantering som MTM har för taltidningen. Skillnaden är dock inte så stor så att olika schabloner beroende på produktionsförfarande ska behövas. Vi kan i stället vid ansökan betona att ekonomiskt stöd ges då produktionskostnaden för taltidningen medför en total ökning av tidningens produktionskostnad. Det är också möjligt att som ny taltidning få ersättning för uppstartskostnader för produktionen av taltidningen. Det ger tidningen en ekonomisk möjlighet att långsiktigt effektivisera/ställa om produktionskostnaderna. Arbetsgruppen har med detta som bakgrund räknat på en schablon baserat på medelvärdet av utbetalt produktionsstöd under 2021 för tidningar som haft en reell produktionskostnad.

Schablonbaserat stöd för marknadsföring

En schablon för marknadsföring är lite mer komplex. Ersättningen idag varierar väsentligt mellan tidningarna. Det är inte heller så enkelt att bedöma vad som är en rimlig ersättning i förhållande till tidningarnas omkostnader. Det är också svårt att bedöma effekterna av marknadsföringsinsatserna. Utgångspunkten för arbetsgruppen har varit att hitta en nivå som är realistisk och tillräcklig för att tidningen ska känna att det är "värt" att göra marknadsföringsinsatsen. Ersättningen bör dock inte vara så hög så att det krävs en komplex redovisning av insatserna. Det är dessutom inte bra ifall marknadsföringsersättningen riskerar att uppta en alltför stor del av totala taltidningsanslaget, speciellt då det är svårt att mäta effekterna av marknadsföringsinsatserna. Arbetsgruppen har med detta som bakgrund räknat på en schablon baserat på medelvärdet av utbetalt marknadsföringsstöd under 2021 (rensat från ytterlighetsvärden).

Extra stöd för marknadsföring och produktion

Den primära målsättningen med en ny stödmodell är att stötta tidningarna med deras taltidningsverksamhet. Avsikten är alltså inte att minska stödets storlek. Men med den nya stödmodellens schablonbaserade stöd kan vissa tidningsföretag få ett lägre stöd än tidigare år, medan andra kommer att få ett högre stöd än tidigare. Extrastödet skapar möjlighet för särskilda satsningar inom befintligt anslag.

Eftersom det fortfarande ska vara möjligt att göra större satsningar på marknadsföring eller tekniska produktionsförändringar är det viktigt att det fortsatt går att söka ett större stöd. Därför föreslår arbetsgruppen att det även ska vara möjligt att ansöka om ett extra stöd för marknadsföring och produktion. Den nya stödmodellens prioritet är dock de schablonbaserade stöden.

Beslut om utbetalning och villkor

Arbetsgruppens förslag är att:

1. Ansökta schablonbaserade stöd beslutas vid taltidningsnämndens sammanträde i december för nästkommande år.
2. När taltidningsnämnden och MTM har sammanställt kostnaderna för samtliga utbetalade schablonbaserade stöd kan beslut om extra stöd fattas under nämndens sammanträde i februari.
3. Utbetalning av stöd görs samlat i mars-april. För de tidningar som beviljats både schabloniserat och extra stöd utgår två utbetalningar vid samma datum.

Fördelen är att vi då kan garantera det schablonbaserade stödet för alla som ansöker och beviljas stöd. De som ansöker om ett extra stöd får vänta på besked beroende på hur budget/anslagnivån ser ut.

Vid ansökan om extra stöd bör taltidningsnämnden och MTM vara tydliga med att ett extra stöd innebär att tidningen ska:

1. skicka in en detaljerad plan för projektet/aktiviteterna som tidningen ansöker om.
2. presentera den planerade insatsen för myndigheten/nämnden innan beslut tas.
3. inkomma med delrapporter (muntliga och/eller skriftliga) varje kvartal, ifall inget annat överenskommes.
4. särredovisa kostnaderna för insatsen för att möjliggöra granskning.

Nämnden/myndigheten kan också kräva återbetalning av utbetalt stöd ifall ovanstående punkter inte uppfylls.

Uppföljning och redovisning

En övergång till en ny stödmodell innebär att tidningar inte behöver redovisa sina beviljade schablonstöd. Försättningsvis ska alla tidningars kontaktpersoner ha avstämning(ar) med taltidningsnämndens kansli för dialog där tidningen redogör för aktiviteter där de erhållit ekonomiskt stöd. Vid dessa tillfällen är det också lämpligt att utveckla samarbetet och relationen med tidningskoncernerna eftersom MTM också har ett uppdrag att vara ett kunskapscenter och främja marknaden inom tillgänglighetsområdet. Att samverka mer med tidningarna är också ett av förslagen i taltidningsutredningen

För tidningar som erhåller extra stöd krävs även en redovisning men revisorsintyg behöver inte längre bifogas. Taltidningsnämnden behöver därmed inte heller ersätta revisorskostnader. Det tidigare kravet på ett revisorsintyg ersätts stället av krav på särredovisning av kostnader för tidningarnas taltidningsverksamhet ifall tidningen uppbär extra stöd. Kopia på utdrag från tidningarnas huvudbok ska skickas in, om de ansöker om stöd för marknadsföring eller extra stöd för andra insatser kopplade till taltidningsverksamheten.

Kontakter med tidningsföretagen

Möten med tidningsföretagen för att stämma av en ny ekonomisk stödmodell har genomförts under perioden januari-maj 2022. Sammanlagt har avstämningar gjorts med 13 tidningskoncerner som representerar 96 av tidningarna som utges som taltidningar.

Det är ett fåtal, i princip ental, av tidningsföretagen som anser att den nuvarande stödmodellen är relativt enkel att hantera. I det fallet handlar det om representanter från tidning som varit med från "start" och har gedigen erfarenhet av ansöknings- och redovisningsprocessen.

Det är ingen tidning som motsätter sig en övergång till en mer schablonbaserad modell. De allra flesta anser att det är en klar fördel med en schablon. Även om ett antal av dem idag ansöker och erhåller ett större ekonomiskt stöd än en schablonersättning skulle ge. Det är framför allt de två stora tidningskoncernerna som fortsatt vill ha möjlighet att ansöka om ett större ekonomiskt stöd för marknadsföring.

Flertalet av tidningarna är också intresserade av att MTM tar fram generella mallar för annonser och broschyrer som tidningarna enkelt kan anpassa för sina behov ("logotyper" och kontaktuppgifter). De större

tidningskoncernerna är de som har mindre intresse av gemensamma mallar.

Exempel ersättningsnivåer med den nya stödmodellen

Arbetsgruppen har räknat på nivån för det preliminära stödet 2019, 2020, 2021 och 2022 och den definitiva ersättningen för 2019 och 2020, samt avstämnings med ett totalt tidningsföretag och extern expertis för att ta fram lämpliga schablonnivåer för stödet. Förslaget är:

Administration: 5 000 kronor

Prenumerantstödet: 300 kronor/prenumerant (totalt ca 3500 prenumeranter)

Produktionsstöd: 6 500 kronor

Marknadsföringsstöd: 40 000 kronor

Ifall samtliga dagens 127 tidningar ansöker om hela schablonstödet skulle nivån på stödet vara ungefär:

Administration:	635 000
Prenumeranter:	1 050 000
Produktion:	825 500
Marknadsföring:	5 080 000
Totalt:	7 590 500 kronor

Många av dagens tidningar ansöker dock inte om stöd, inte ens det givna fasta stödet. Det är mer troligt/möjligt att ett mindre antal tidningar ansöker om schablonstödet. 2021 ansökte 103 tidningar om stöd. Vid ett motsvarande scenario skulle nivån på schablonstödet vara ungefär:

Administration:	515 000
Prenumeranter:	840 000
Produktion:	669 500
Marknadsföring:	4 120 000
Totalt:	6 144 500 kronor

Taltidningsförordningen

Föreslagna förändringar av den ekonomiska stödmodellen är utformade så att det ekonomiska stödet och taltidningsförordningen fortsatt harmoniserar.

Föreskrifter

Föreslagna förändringar av den ekonomiska stödmodellen medför att föreskrifterna (KRFS 2013:1) måste ändras.

De ändringar som ska göras berör framför allt de texter som reglerar preliminärt stöd, uppföljning och redovisning samt revisorsintyg.

Ambitionen är att föreslå preliminära förändringar av föreskrifterna ska vara möjliga att besluta om och genomföra innan ansökningsomgången för 2023.

Beslut om förändringar av föreskrifterna tas av MTM.

Rutiner och instruktioner

Befintliga instruktioner och rutiner för ansökan, utbetalning och redovisning kommer att omarbetas. Arbetet med att se över dessa har påbörjats och en grovplan för att färdigställa nya instruktioner och rutiner finns. Förändringarna ska kunna vara genomförda och kommunicerade inför ansökningar i september 2022 för 2023.

Konsekvensanalys

Arbetsgruppen har tagit fram en målgruppsanpassad konsekvensanalys med anledning av en ny ekonomisk stödmodell för tidningarna

Möjligheter

- Enklare för tidningsföretagen (och MTM) att förutse, veta och följa upp hur mycket de kommer att få i ekonomisk ersättning.
- Eftersom det idag inte finns någon automatiserad hantering av det nuvarande stödet innebär den hanteringen mycket omräkningar och kontrollräkande (av flera personer mot flera olika filer, protokoll och år) samt avdrag och tillägg från föregående år. Dessutom har ägarstruktur och kontaktpersoner ibland ändrats under redovisningsperioden. Med en förenklad schablonhantering av bidragen minskar risken för att någon blir fel.
- Om vi själva (MTM) kan kontrollera bokförda verifikationer så får vi ett helhetsgrepp om vad de ansökta medlen går till, som bidrar till att vi ha en bättre dialog med tidningsföretagen kring kostnader och effekter på exempelvis marknadsföringskampanjer. Jämfört med det nuvarande revisorsintyget där vi inte ser vad som har bokförts, och vid behov behöver ställa följdfrågor.
- Schablonstödet kan uppmuntra tidningsföretagen att själva avgöra vilka insatser som behövs, utan att (som tidigare i viss mån) begränsas av exempel. Ambitionen är att uppmuntra tidningsföretagen till egna initiativ och utveckling inom deras taltidningsverksamhet.
- Uppmuntrar till Kunskapshöjande om målgruppen, medievärlden med feedback, och kunskapsdelning och rådgivning.
- Ökar kännedom om taltidning hos målgruppen (genom förenklad hantering)
- En del av stödmodellen är att MTM tar fram ett stödpaket för annonser och information till tidningarna kring taltidningarna som de kan använda som underlag. Detta borde gynna taltidningsläsare och tidningarna samt minska annonskostnaderna.

- Med den nya stödmodellen vill vi även uppmuntra till en prenumerationskostnad för taltidningen som ligger i linje med tidningens pris för e-tidningsprenumeration. Detta är en stor fördel för prenumeranterna.

Risker

- Den nya stödmodellen kan i viss mån gynna de som idag redan har samma leverantör som MTM för den ordinarie tidningsproduktionen.
- En ny stödmodell kommer att kräva mer resurser under en övergångsperiod för att kommunicera och implementera.
- Under det första året kommer vi att arbeta parallellt med två olika modeller vilket medför ökade kostnader vad gäller utbetalat stöd och administration.
- Några tidningar kan få mer i schablonstöd än vad deras egentliga kostnader och insatser har varit.
- Några tidningskoncerner och större tidningar kan få ett lägre schablonbaserat stöd än tidigare stöd vilket kan medföra ett lägre engagemang för taltidningarna.

Kommentar till riskerna

Riskerna bedöms som relativt små och hanterbara med befintliga resurser.

Förslag

Arbetsgruppen föreslår att taltidningsnämnden och MTM inför en ny ekonomisk stödmodell för taltidningarna i enlighet med ovanstående förslag.